

BESTUURSVERSLAG MUSEUM HET SCHIP 2021

1 BESTUURSVERSLAG MUSEUM HET SCHIP 2021

Inhoud

1	BESTUURSVERSLAG MUSEUM HET SCHIP 2021.....	2
1.1	Voorwoord.....	3
1.2	Inleiding.....	4
1.3	Missie en visie.....	4
1.4	Tentoonstellingen.....	5
1.5	Activiteiten en excursies.....	8
1.6	Collectie.....	10
1.7	Educatie.....	11
1.8	Bezoekers 2021.....	11
1.9	Marketing en pr.....	12
1.10	Ontwikkeling van de organisatie.....	14
1.11	Samenwerkingen.....	16
1.12	Financiën.....	16
1.13	Belangrijke gebeurtenissen.....	17
1.14	Blik op de toekomst.....	18
1.15	Kerngegevens.....	18

Hoofdstuk 2

2. Jaarrekening

2.1 Activa

2.2 Passiva

2.3 Baten

2.4 Lasten

Hoofdstuk 3

De accountantsverklaring

Rapport bevindingen

1.1 Voorwoord

Op 1 april 2020, nu 2 jaar geleden, werd de Raad van Toezicht bij Museum het Schip geïnstalleerd. De nieuwe raad werd onmiddellijk geconfronteerd met een crisissituatie. De deuren van het museum waren op 1 april 2020 dicht vanwege de eerste lockdown als gevolg van de coronapandemie. Vanaf die tijd kende het museum meerdere lockdowns tot in 2022 aan toe.

Ook 2021 begon met een flinke sluitingsperiode ten gevolg van de COVID-19. De museumsluiting duurde bijna een half jaar, van 19-12-2020 t/m 4-6-2021. En ook aan het einde van 2021 was er een domper vanwege de sluiting die duurde vanaf 19-12-2021 t/m 26-01-2022.

In 2021 waren er - net als in 2020 - achterblijvende inkomsten als gevolg van de COVID-19. Om de financiële coronanood te kunnen lenigen, was het museum met stakeholders in gesprek en werd continue gezocht naar nieuwe fondsen om ook voor het jaar 2021 en daarna de achterblijvende inkomsten te compenseren en de projecten in beleidsplan 2021 – 2024 te kunnen realiseren.

Begin 2021 hadden we ook goed nieuws gekregen. De Gemeenteraad had besloten dat de ontbrekende financiële middelen voor de basissubsidie AFK 2021-2024 alsnog gehonoreerd zouden worden. Een enorme opluchting voor Museum Het Schip, waarvoor de toekomst er donker had uitgezien als de basissubsidie niet op orde was geweest los van de financiële schade ten gevolge van de COVID-19.

Van meerdere stakeholders hadden we gelukkig toezeggingen voor coronasteun indien nodig. Museum Het Schip was als beneficiair erfgenaam vernoemd in een testament in 2020. Ook al is de hoogte hiervan ook in 2021 nog niet bekend, wel weten we dat het gaat om een substantieel bedrag.

Twee jaar na de uitbraak van COVID-19 zijn de gevolgen van de crisissituatie rondom de wereldwijde pandemie betrouwbaarder in te schatten dan een jaar geleden. Dankzij de morele en financiële steun van velen, hebben we het jaar 2021 met een klein positief saldo kunnen afsluiten. Op grond van de geldende wet- en regelgeving is de jaarrekening derhalve opgesteld vanuit een positieve continuïteitsveronderstelling.

Ook al was het – vooral in de lange lockdown-periode januari t/m mei 2021 - lastig om de motivatie vast te houden, de Raad van Toezicht spreekt zijn grote waardering uit voor het feit dat het bestuur, de medewerkers en alle vrijwilligers in staat zijn geweest om bij te sturen op de momenten dat het nodig was en tegelijkertijd het enthousiasme hebben weten vast te houden om nieuwe initiatieven te nemen. Het museum heeft wederom getoond over veel veerkracht en veel vrienden te beschikken en dat geeft vertrouwen voor de toekomst.

Gerard Anderiesen, voorzitter
namens de Raad van Toezicht

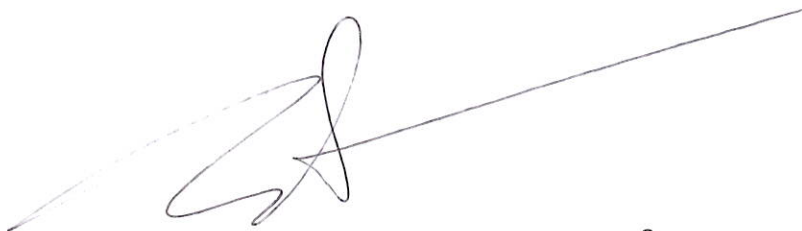
Overzicht activiteiten Raad van Toezicht 2021

Vergaderingen

19-01-2021; 23-02-2021; 18-05-2021; 01-09-2021 (introductie bijeenkomst RvT die i.v.m. de corona perikelen telkens was uitgesteld); 27-10-2021 evaluatiebijeenkomst RvT; 01-12-2021

Besluiten

26-05-2021: Vaststelling jaarrekening en bestuursverslag 2020

1.2 Inleiding

De Amsterdamse School is overal om ons heen en Museum Het Schip is nimmer aflatend positief en ambitieus. Medewerkers en vrijwilligers geloven allen in een toekomst voor het museum. Ook tijdens de lockdown in het eerste half jaar van 2021 hebben de medewerkers en vrijwilligers zich hard gemaakt het museum door deze moeilijke tijd heen te helpen. We ervoeren daarbij veel steun, zowel moreel als financieel. Van overheden tot particulieren, van vrienden en partners tot fondsen, velen gaven ons het vertrouwen dat er een zonnige toekomst is voor het museum en ondersteunden het museum. Die blijvende erkenning doet goed en motiveert nog meer om door te gaan.

In de terugblik in dit bestuursverslag beschrijven we de consequenties van de corona-crisis voor Museum Het Schip in 2021. Maar cultuur is niet te temmen en maakt in tijden van crises vindingrijk. We richten ons dus vooral op de activiteiten en ontwikkelingen die wél geslaagd zijn, ondanks, maar soms ook dankzij de corona.

En goede berichten heeft Museum Het Schip zeker te melden. We konden in 2021 vijf tijdelijke tentoonstellingen realiseren (1 grote en 4 kleinere), 3 reizende tentoonstellingen in samenwerking met binnen- en buitenlandse partners en twee exposities met samenwerkingspartners in de buurt. Ook werden twee nieuwe publicaties uitgegeven en hebben we met alle excursies en activiteiten bijna 3000 bezoekers getrokken bovenop de bezoekers die beide musea bezochten.

In 2021 bleek dat de niet aflatende steun van de bezoekers, het AFK, de Gemeente Amsterdam, Amsterdam Stadsdeel West, de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties, Bouwinvest en de vele fondsen en particulieren waaronder onze trouwe vriendenachterban, die hun vertrouwen in het museum stellen, het mogelijk maakte door te gaan. Zij maakten het mogelijk dat het museum het belangrijke verhaal van de Amsterdamse School vertelt. De liefde voor de Amsterdamse School en het enthousiasme waarmee medewerkers en vrijwilligers dit presenteren aan bezoekers zorgen voor een steeds groter wordende bekendheid van de Amsterdamse School.

1.3 Missie en visie

De missie van het museum werd in 2019 in aanloop naar de nieuwe kunstenplan periode opnieuw in- en extern besproken en werd als volgt geformuleerd:

De missie van Museum Het Schip is de Amsterdamse School als belangrijke stroming op het gebied van kunst, architectuur en volkshuisvesting voor een breed publiek toegankelijk te maken en daarmee zoveel mogelijk bezoekers te verrijken en te inspireren.

De Amsterdamse School vormt een grote inspiratiebron voor de volkshuisvesting, stedenbouw, architectuur en toegepaste kunsten. De missie van het museum is dit lokaal, regionaal, nationaal en internationaal breed onder de aandacht te brengen. Het museum brengt de bezoekers kennis en inzicht over de kunststroming en architectuur, de geschiedenis van de volkshuisvesting, een brede en diverse collectie kunst binnen en buiten op straat en een (inter)actieve beleving dwars door Amsterdam en in Nederland.

De bijzondere wijze waarop het museum de missie uitvoert, is een zorgvuldig opgebouwde combinatie van organisatiestructuur en -inrichting, verbonden aan de uitvoering van evenwichtig gespreide zeer diverse ruimten en activiteiten. Al deze zaken zijn onderling verbonden en van groot belang voor een evenwichtige borging en ontwikkeling.

Een bezoek aan het museum wordt altijd gecombineerd met een bezichtiging van woningcomplex Het Schip. Op het binnenplein van het museum krijgt men een inkijkje in nagebouwde krotwoning die laat zien hoe slecht de woonomstandigheden vóór de Woningwet waren en krijgt men uitleg over het straatmeubilair. Daarna bezoekt men onder leiding van een deskundige gids ook een arbeiderswoning uit de jaren '20 en het voormalige postkantoor. Ook bij Museum De Dageraad worden de bezoekers door een gids rondgeleid in Amsterdamse School-buurt in Plan Zuid.

De jonge werkstudenten leren en werken in wisselende roosters. Ze geven rondleidingen, maken schoon, bedienen in de lunchroom, draaien de kassa, geven workshops en lezingen. Uit deze groep komen ook de junior curatoren en – projectleiders voort die exposities helpen vormgeven of doorgroeien op andere wijzen. De sfeer die zij creëren is heel eigen, wijd en zijd bekend en essentieel voor het museum. De vrijwilligers zijn zonder uitzondering betrokken medewerkers met een grote kennis en interesse in de Amsterdamse School. Zij zijn publieksmedewerkers, gids en sommigen zijn expert op bepaalde terreinen (collectie, archivering, marketing, financiën, facilitair). Allen zijn zeer nieuwsgierig en daarom goed geïnformeerd over de Amsterdamse School. Bezoekers kunnen dan ook werkelijk bij iedereen over inhoudelijke zaken terecht.

Zorgen de grote tijdelijke exposities (eens per jaar) voor stabiliteit bij de verdieping, verbreding en de plaatsing in de internationale context van de Amsterdamse School, de kleinere opstellingen genereren dynamiek en enthousiasme bij vrijwilligers, burens en werkstudenten, die zelf regelmatig betrokken zijn bij de tentoonstellingen.

De reizende exposities zorgen, evenals de symposia, lezingen en eigen publicaties, voor de ontwikkeling en verspreiding van de kennis van de Amsterdamse School nationaal en internationaal. De publicaties worden in heel Nederland via het Centraal Boekhuis verkocht. Ook platform Wendingen is hierbij een prachtig nog telkens groeiend kennisplatform.

Museum Het Schip heeft een eigen ambachtenlokaal. De exposities en ambachtelijke kunst van de Amsterdamse School worden hier verbonden en uitgevoerd.

1.4 Tentoonstellingen

De vaste tentoonstellingen

De vaste expositie op de eerste verdieping van Museum Het Schip vertelt het verhaal over de achtergronden van de Amsterdamse School. Het is het verhaal van de volkshuisvesting en de opkomst van woningcorporaties, maar ook het verhaal van de vele inspiratiebronnen van de Amsterdamse School: van de tempels in Azië tot de hooibergen in Noord-Holland. Ook wordt in de vaste expositie de interieurkunst van de Amsterdamse School getoond, waaronder ameublementen van de architecten Piet Kramer en Michel de Klerk. Aan de beeldhouwkunst in de openbare ruimte (o.a. van Hildo Krop) wordt speciaal aandacht besteed.

Museum De Dageraad verhaalt over de uitbreiding van Amsterdam in de jaren '20 van de vorige eeuw met het Plan Zuid van Berlage en over de Amsterdamse School in Plan Zuid.

Tijdelijke tentoonstellingen

Naast de vaste exposities organiseert het museum ook tijdelijke exposities op beide locaties. Deze stimuleren de dynamiek in de musea en genereren nieuw en herhaalbezoek. Medewerkers en bezoekers worden meegenomen in de zoektocht naar de achtergronden en de idealen van de Amsterdamse School. Voorafgaand aan een expositie wordt onderzoek gedaan dat uitmondt in begeleidende lezingen en publicaties bij de tentoonstellingen. Met de tijdelijke tentoonstellingen onderzoeken we behalve de achtergronden en de idealen van de Amsterdamse School, ook de plaats die de Amsterdamse School inneemt in de tijd en in een internationaal kader. De exposities Gaudi en Bruno Taut zijn daar voorbeelden van.

Naast de grote tijdelijke exposities organiseert Museum Het Schip ook kleinere tijdelijke exposities in de lunchroom en etalages van het museum, in De Dageraad en exposities buiten het museum. In de lunchroom gebeurt dit in samenwerking met kunstenaars. De Dageraad fungeert als laboratorium voor exposities die door buurtbewoners, vrijwilligers en studenten worden opgezet. De exposities in de etalages ontstonden in coronatijd en waren gericht op samenwerkingsprojecten met de buurt en met scholen. Door de exposities in de etalages te zetten konden ook tijdens de lockdowns de bezoekers de tentoonstellingen vanaf de straatkant bezoeken. De reizende exposities in binnen- en buitenland zijn samenwerkingen met partners waarmee we in gezamenlijkheid exposities opzetten

over de Amsterdamse School en gerelateerde onderwerpen. De buitenlandse exposities zijn altijd ondersteund door het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De exposities sluiten aan bij een of meer van de drie programmalijnen van de Amsterdamse School: kunst, architectuur en volkshuisvesting.

In het beleidsplan 2021-2024 was gekozen voor gemiddeld één grote expositie per jaar in de tentoonstellingsruimte op de tweede verdieping van Museum Het Schip en meerdere kleine exposities per jaar van lokale kunstenaars en een flexibel aantal kleinere exposities in de lunchroom, het auditorium en de tuin van Museum Het Schip of in Museum De Dageraad.

Tijdelijke tentoonstellingen in Het Schip 2021

De tijdelijke tentoonstellingen zorgen voor verdieping en verbreding van De Amsterdamse School en plaatsen die ook telkens in een nieuwe en verrassende context. Ze zorgen voor nieuwe bezoekersgroepen en terugkeerbezoek door de uitgebreide themaprogrammering die onderdeel uitmaakt van de exposities.

Bruno Taut: de fantasie voorbij

Van 6 maart 2020 t/m 29 augustus 2021 presenteerde Amsterdamse School Museum Het Schip Bruno Taut: De fantasie voorbij. In de inspirerende tentoonstelling en een uitgebreid themaprogramma maakte de bezoeker kennis met de wondere, kleurrijke wereld van de creatieve en invloedrijke architect, stedenbouwkundige en totaalkunstenaar die woonde en werkte in Duitsland, Japan en Turkije en een bijzondere band had met Nederland. Vier wijken die hij ontwierp zijn nu UNESCO Werelderfgoed.

Deze tentoonstelling werd meerdere malen verlengd, zodat zoveel mogelijk bezoekers ondank de lockdowns tóch nog de expositie konden bezoeken. Dankzij de flexibiliteit van bruikleengevers en fondsen werd de lange duur en de dekking van extra kosten hiervoor gerealiseerd, met dank aan het Kickstart Cultuurfonds. In het Erfgoedhuis Almere en in Japan en Duitsland werden kleinere exposities ingericht over Bruno Taut en de Amsterdamse School die tijdens de duur van de tentoonstelling werden uitgevoerd.

Fré Cohen: vorm en idealen van de Amsterdamse School

Van 2 november 2021 tot en met 30 oktober 2022 presenteert Museum Het Schip een tentoonstelling over de Nederlandse kunstenares en grafica Fré Cohen (1903-1943). Fré Cohen was een succesvolle en beeldbepalende vrouw in de mannenwereld van het grafisch ontwerp. Zij is van groot belang geweest voor de Amsterdamse School. In haar werk worden zowel de vormtaal als de idealen van de Amsterdamse School duidelijk verwoord. Pers en bezoekers zijn zeer lovend over de tentoonstelling. Ook deze expositie hebben we een extra lange looptijd gegeven (12 maanden) zodat – met het maar langzaam op gang komen van de bezoekersstromen – er zoveel mogelijk bezoekers naar toe kunnen komen.

Exposities buiten de museumlocaties 2021

Reizende tentoonstelling Almere

De afgelopen tijd is een concept voor een reizende expositie over de Amsterdamse School ontwikkeld die overal getoond kan worden. Dit concept wordt telkens aangepast op de actuele situatie en locatie waarmee het museum een samenwerking aangaat. In Almere, waar de bouw van de Regenboogbuurt gebaseerd werd op het gedachtegoed van Bruno Taut, werd een aantal panelen over Bruno Taut en de Amsterdamse School getoond in de etalage van het Erfgoedhuis Almere, zodat tijdens de lockdowns de bezoekers de panelen vanaf de straat konden zien en lezen.

Reizende tentoonstelling Japan

Van 5-1-2021 t/m 7-2-2021 werd in Japan aandacht besteed aan Bruno Taut in het Gunma Prefectural Museum in Takasaki. Dit museum ligt nabij de woonplek waar Taut verbleef toen hij in 1933 vluchtte

voor het opkomend nazisme. Ook de film die Museum Het Schip maakte over de beroemde hedendaagse Japanse architect Kengo Kuma en zijn relatie met Bruno Taut was daar te zien. Kuma is enorm geliefd in Japan, maar weinig mensen kennen zijn verhaal over hoe Taut hem als kind al geïnspireerd heeft. De tentoonstelling werd mede mogelijk gemaakt door Ministerie van Buitenlandse Zaken en Dutch Culture.

Reizende tentoonstelling Zehlendorf

In Heimatmuseum Zehlendorf vond van 18-7-2021 t/m 3-10-2021 de tentoonstelling "Bruno Taut und die Amsterdamer Schule" plaats. Alice Roegholt reisde af naar Berlijn om de tentoonstelling te openen. In de tentoonstelling werd een link gelegd naar Bruno Taut, tijdgenoot en zielsverwant van de Amsterdamse School.

Exposities in de lunchroom in 2021

Weg met die muur!

Op 27 augustus 2021 opende de tentoonstelling Weg met die muur! van Aimée Zito Lema, die zelf woonde in de Spaarndammerbuurt en onlangs verhuisde naar de Houthaven. Zij verdiepte zich in de geschiedenis van de wijken Spaarndammerbuurt en Houthaven en de grote veranderingen die er plaatsvonden. Met het archief in haar achterhoofd, raakte ze geïnspireerd om voor deze beide buurten een project in de openbare ruimte te ontwikkelen, ten einde een bijdrage te leveren aan verbinding tussen beide. Zo ontwikkelde zij het idee van een 'gordijnen route' van Spaarndammerbuurt naar Houthaven en terug, die begint en eindigt bij Museum Het Schip.

Beeldtentoonstelling Fabio Pravisani

Vanaf 22 oktober 2021 toont Museum Het Schip het werk van beeldhouwer Fabio Pravisani. Hij raakte gefascineerd door het monumentale karakter en de strakke vormtaal van de Amsterdamse School en bestudeerde uitvoerig de werken van onder meer Tjipke Visser, Chris van der Hoef, Johan Altdorf en Mendez da Costa. Deze invloed is terug te vinden in zijn beelden. De beelden zijn zeer geliefd bij de bezoekers en zijn behalve in de lunchroom ook opgesteld in het auditorium, de gang en de museumwinkel.

Exposities in het Postkantoor 2021

Het postkantoor

Vanaf 8 september 2020 zette Museum Het Schip het pronkstuk uit zijn collectie, het postkantoor van Michel de Klerk, in de schijnwerpers. Dit belangrijke historische monument is het enige postkantoor uit de jaren '20 in Nederland dat nog in originele staat te bekijken is. Deze expositie werd mogelijk gemaakt door de bijdragen van De Vereniging Rembrandt en de Turing Foundation. De opstelling blijft voorlopig nog staan om de bezoekers tijdens de rondleiding te kunnen vergasten op het ontstaan en de geschiedenis van dit belangrijke culturele erfgoed dat een grote rol speelde in deze van oorsprong arbeidersbuurt.

Grenzeloze inhoud

Van 19 maart t/m 3 oktober 2021 toonde Museum Het Schip in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de opleiding Conservation and Restoration of Cultural Heritage, specialisatie Contemporary Art aan de Universiteit van Amsterdam het kunstproject 'Grenzeloze inhoud'. Het oorspronkelijke project werd in 1983 geïnitieerd door de Nederlandse Kunststichting (NKS). De koffers van Grenzeloze Inhoud maken deel uit van de rijkscollectie die in beheer is bij de RCE. In augustus 2019 zijn de twaalf koffers voor educatieve doeleinden overgebracht naar het Ateliergebouw in Amsterdam, waar de masterstudenten van de opleiding Conservation and Restoration of Cultural Heritage (specialisatie Contemporary Art gevraagd werd de twaalf koffers van Grenzeloze Inhoud te conserveren en restaureren als onderdeel van hun eerstejaars programma. Een van de masterstudenten, ook werkzaam bij Museum Het Schip, initieerde deze expositie. De transparante

koffers werden tentoongesteld in het postkantoor van Museum Het Schip, waar ze stonden in een entourage van de poststukken die juist zijn aangekomen of gaan vertrekken.

Exposities aan de buitengevel van Museum Het Schip 2021

Jouw buurt

In het najaar 2021 werd in samenwerking met buurtorganisaties Hebron, Buurthulp West en West Verbindt een expositie samengesteld van ambachtelijke kunstwerken van buurtbewoners. Tijdens een rondleiding in en rond Museum Het Schip kregen zij een introductie op de kunstenaars en architecten van de Amsterdamse School, en hun fantasierijke bouwwerken in de buurt. In de daarop volgende weken gingen zij aan de slag met echte Amsterdamse Schoolambachten als batikken, lino snijden en tegels maken, wat leidde tot kleurrijke kunstwerken. Aan de hand van vragen als 'Hoe woon jij?', 'Wat vind je belangrijk in je buurt' en 'hoe zie je jezelf?' leerden de deelnemers niet alleen elkaar beter kennen, maar ook met andere ogen naar hun buurt kijken. De afsluitende tentoonstelling vormde een kleurrijke verbinding tussen de buurt en haar bewoners en werd mede mogelijk gemaakt door een financiële ondersteuning van Amsterdam Stadsdeel West.

Amsterdamse Ambachten

Van dinsdag 21 december 2021 t/m 16 januari 2022 was in de etalages van Museum Het Schip de kindertentoonstelling Amsterdamse Ambachten te zien. Negen jonge kunstenaars hebben tien weken lang gewerkt aan diverse ambachten. De kunstenaars van 9, 10, 11 en 12 jaar zijn afkomstig van drie basisscholen: De Bron, de Catamaran en de Westerparkschool. In verschillende workshops hebben zij zich verdiept in de ambachten mozaïek, keramiek, lino snede, boekbinden en batikken. Om het ambacht goed te leren, hebben zij alle onderdelen van het proces doorgemaakt: het ontwerp, de uitvoering en de afwerking. Deze tentoonstelling kwam voort uit een langdurige samenwerking met DOCK.

Exposities in De Dageraad 2021

Vanaf 16 april 2021 t/m 30 juni 2022 organiseert Museum De Dageraad een expositie en activiteitenprogramma rondom de honderdste sterfdag van de Amsterdamse burgemeester Tellegen. Burgemeester ir. Jan Willem Cornelis Tellegen was een bevoegen en sociaal leidsman. Hij begon zijn carrière in Amsterdam in 1901 als directeur van de Dienst Bouw- en Woningtoezicht. Hij had een belangrijke rol in het realiseren van vele nieuwe woningen voor arbeiders volgens de eisen van de Woningwet uit 1901. Ook deze expositie werd een half jaar verlengd in verband met de voortdurende maatregelen ten gevolge van COVID-19. De expositie werd geïnitieerd door een buurtbewoner en uitgewerkt in samenwerking met burens, vrijwilligers (met achtergrond kunstgeschiedenis en stedenbouwkundig).

1.5 Activiteiten en excursies

Digitaal museum en buitenaanbod

In tegenstelling tot de muziek- en danssector waarbij het verkopen van online concerten en dansuitvoeringen al snel gemeengoed werd, was dat niet zo in museumland. Vermoedelijk omdat de grote musea de online activiteiten gratis aanboden. De verkoop van online aanbod van lezingen en rondleidingen verliep dan ook moeizaam. Gratis aanbod werd wel afgenomen. Daarin was veel te beleven. Zo waren er de online symposia die betrekking hadden op de tentoonstelling Bruno Taut, minicolleges gegeven door Alice Roegholt, online workshops door de medewerkers van het museum, online lezingen over Bruno Taut, De Tuinstadgedachte en de Volkshuisvesting en vele door anderen gemaakte programma's over het museum te zien.

Speciaal tijdens de lockdownperiode werd de publicatie "De Verbeelding van Plan Zuid" samengesteld en uitgegeven. In deze uitgave staan zeven routes / wandelingen door Plan Zuid beschreven. Zij voeren de bezoekers langs de vele kunstwerken in de openbare ruimte. Het idee was dat mensen ondanks de lockdowns in elk geval kunnen genieten van de Amsterdamse Schoolarchitectuur en -kunst in de buitenruimte met behulp van dit boekje. Zo blijven we onze achterban binden.

Excursies

In de tweede helft van 2021 hebben we toch nog heel wat excursies kunnen realiseren. De bezoekers die daarop afkwamen waren zonder uitzondering heel blij. Zij genoten van al het moois dat de Amsterdamse School in de buitenruimte te bieden heeft.

Er waren drie bustochten langs de Bouw- en sierkunst van de Amsterdamse School die totaal 74 bezoekers trokken. Drie fietstochten: eentje langs De Wereld van Berlage; een in Hilversum langs Zonnestraal en een op maat gemaakte fietstocht langs de bouw- en sierkunst van de Amsterdamse School. In het totaal waren er 15 bezoekers die hier gebruik van maakten.

De wandelingen waren populairder. Zeven wandelingen die meermalen werden uitgevoerd in Amsterdam, trokken 998 bezoekers. De wandelingen: Michel de Klerk, Schatten van de Volkshuisvesting, Spaarndammerbuurt, Het Mercatorplein en de Jeruzalemkerk, de Baarsjes, Van Samenwerking tot Coöperatie, Architecten van Zuid en de wandeling Diamanten van Zuid. 410 bezoekers werden gefêteerd op de rondleiding in het scheepvaarthuis, het huidige Amrâth hotel.

Films en concerten

In samenwerking met het Ketelhuis zou een aantal malen een evenement plaatsvinden van lezingen in combinatie met een wandeling van het Schip naar het Ketelhuis alwaar de films zouden worden vertoond. Helaas is slechts één evenement doorgegaan in augustus 2021: De fantasievolle jaren '20. Het evenement was gekoppeld aan de tentoonstelling Bruno Taut en vertoonde in het Ketelhuis de klassieker "Metropolis" uit de expressionistische Duitse cinema. 12 bezoekers bezochten het totale evenement. Meer bezoekers bezochten enkel de film in het Ketelhuis.

Op 23 en 24 juli werd door het Pergolesi Ensemble, bekend van de jaarlijkse Stabat Mater concerten, de opera "Tender is the night" van Kees Arntzen uitgevoerd op het schoolplein. De opera werd gebaseerd op het boek van F. Scott Fitzgerald. Kees Arntzen is niet alleen een begenadigd componist / muzikant maar ook schilder en tekenaar. De bewoners van Het Schip konden vanaf hun balkons en uit hun ramen meekijken en luisteren naar de uitvoering. Op het plein waren bij de 2 uitvoeringen in totaal 71 zeer gelukkige bezoekers aanwezig die hiervan extra genoten na de grote lockdownperiode.

Op 4 december verzorgde Kees Arntzen samen met Marianne Selleger en Fernando Linares-Correa een recital "Ode aan de gitaar" bij Museum Het Schip, waarin de Spaanstalige poëzie van Neruda, Borges en Garcia Lorca ten gehore werd gebracht, evenals bekende Italiaanse aria's en liefdesduetten van Mozart en Monteverdi.

Lezingen

Vele lezingen over uiteenlopende onderwerpen brachten in totaal 573 bezoekers naar het museum, zowel online als fysiek. De onderwerpen: Bruno Taut, Fré Cohen, De Tuinstadgedachte, De Tuinstadgedachte in Kemerovo, Tellegen burgemeester op een breukvlak, Een Monument voor de burgemeester, lezing over het Zaanhof, Spaarndammerbuurt & Houthavens, Tussen Dam en Dijk, en een lezing over De Amsterdamse School.

Workshops

De vele ambachtelijke workshops die het museum verzorgt voor kinderen worden altijd dankbaar afgenomen. In de loop van 2021 bleek dat workshops ontwikkeld voor kinderen ook veel interesse wekten bij volwassenen en zelfs soms tot gespeelde verontwaardiging leidde waarom zoiets leuks niet in het aanbod voor volwassenen voorkwam. Museum Het Schip heeft daar gehoor aan gegeven en in 2021 diverse workshops aangeboden aan volwassenen. Deze vonden gretig aftrek. De online workshop Houtskool tekenen werd goed bezocht. In het museum werden de workshops batikken en "Dromen over wonen" eveneens door volwassenen of groepen geboekt. In totaal bezochten 727 deelnemers de workshops, die altijd vergezeld gaan met een rondleiding of een lezing die de context van De Amsterdamse School en de verbinding met de ambachtelijke workshop weergeven.

1.6 Collectie

Collectiebeleid

Het uitgangspunt van het collectiebeleid is om van alle vormen van de artistieke expressie van de Amsterdamse Schoolvoorbeelden te hebben voor de bezoeker zodat deze zich een beeld kan vormen van de volle artistieke breedte. Dit is van belang omdat er geen canoniek beeld bestaat van wat die “volle artistieke breedte” inhoudt.

Collectie registratie en risicoanalyse

Sinds het betrekken van het nieuwe museum in 2016 en het geklimatiseerde depot, werd serieus aandacht besteed aan de inrichting van het depot en de standplaatsregistratie van de collectie. Vanaf 2018 werd verder gewerkt aan (standplaats)registratie van de collectie in de minimale gratis versie van Adlib. In 2020 werd een grote stap gemaakt door het programma Axiell Internet Server aan te schaffen. Helaas heeft (een deel van) de tijd de inhaalslag op het gebied van collectieregistratie moeizaam tot niet plaatsgevonden. De oorzaak daarvan was gelegen in de geringe arbeidstijd die de collectiemedewerker in het museum had en die tijdens de coronaperiode niet kon worden uitgebreid (14 uur per week). Vanaf half 2021 zijn deze uren echter verdubbeld door een bijdrage van het Mondriaanfonds. Zo konden we de professionalisering van de registratie en de inhaalslag weer volop in gang zetten. De groep vrijwilligers die daarbij helpt is onontbeerlijk voor de voortgang. Met het in kaart brengen van de risicoanalyse werken we samen met het Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en het museumregister. Verder zijn en worden er workshops georganiseerd voor de medewerkers, stagiaires en vrijwilligers op het gebied van collectie fotografie, collectie- en standplaatsregistratie, cursussen Axiell Internet Server en Arthandling. De workshopleiders worden zowel intern als extern geworven via RCE, Museumregister en andere museale instellingen.

Collectie onderzoek

Onderzoek naar de collectiestukken van Museum Het Schip vindt plaats parallel aan de registratie van de collectie. De grootste bronnen van navraag daarvoor zijn kenners Alice Roegholt en Ton Heijdra die het museum hebben opgericht en kennis hebben van alle stukken die zijn verworven. Verder wordt onderzoek gedaan in vele archieven en in al bestaande naslagwerken, die een verzameling op zich zijn. In aanloop naar de tijdelijke tentoonstellingen wordt ook verdiepend onderzoek gedaan. Dat onderzoek sluit aan bij één of meer van de drie programmalijnen: volkshuisvesting, bouw- en sierkunst en architectuur van de Amsterdamse School. Ook wordt daarmee de Amsterdamse School beweging in internationaal perspectief gezet. De onderzoeken vinden hun weg naar artikelen en publicaties, die worden opgenomen in het kenniscentrum en / of gepubliceerd worden in boekvorm. Publicaties van Museum Het Schip worden via het Centraal Boekhuis landelijk verkocht. Omdat ze niet als catalogus afhankelijk zijn van een tentoonstelling, maar gericht op verrijking van de kennis rondom de Amsterdamse School, blijven de boeken ook na een tentoonstelling van waarde. In 2021 werden twee publicaties uitgebracht: “Fré Cohen, vorm en idealen van de Amsterdamse School” en het eerder genoemde “De Verbeelding van Plan Zuid”.

Verwerving collectie

In het afgelopen jaar werd de collectie verrijkt met een aantal uit schenkingen verkregen objecten:

- Een portret van Pieter Lodewijk Kramer, vervaardiger Engeliën Reitsma-Valença
- Wendingen Plan Zuid 1929
- Dans voor allen, vervaardiger Fré Cohen
- Portret van Tine Baanders, vervaardiger Jan Sluijters
- Lichtgekleurd vrouwentorso op staander; vervaardiger John Rådecker
- Mahoniehouten ameublement (salonkast, twee fauteuils, bank met geïntegreerd theemeubel, salontafel en pianostoel); ontwerper Piet Kramer

De collectieafdeling van Museum Het Schip is flink aan het professionaliseren. In- en uitgaande bruiklenen worden nauwkeurig geregistreerd en in de archieven opgenomen. Er kunnen voor de inkomende buitenlandse bruiklenen ordentelijke facility reports worden afgegeven want het klimaat is in orde. Mede dankzij het Mondriaanfonds en de vele vrijwilligers met expertise, kunnen we de komende jaren de formatie zodanig invullen dat er geen stagnatie op hoeft te treden bij het professionaliseringsproces.

Bruiklenen collectie

De bruiklenen van de tentoonstelling Bruno Taut vonden hun weg terug naar de Duitse en Nederlandse bruikleengevers. Nieuwe bruiklenen voor de tentoonstellingen Burgemeester Tellegen en Fré Cohen kwamen uit Duitsland en Nederland. Ze werden betrokken uit diverse musea en instituten en ook veel door particuliere bruikleengevers en verzamelaars van het werk van Fré Cohen.

1.7 Educatie

Zowel de themaprogrammering voor de museumbezoekers als de educatieve programmering wordt vanuit het perspectief van duurzaamheid ontwikkeld en samengesteld. Alle nieuwe programma's blijven na ontwikkeling onderdeel van de vaste programmering. In de vaste opstelling van Museum het Schip wordt daartoe ook ruimte ingericht. De plannen daarvoor werden in 2021 ontwikkeld, de uitvoering daarvan zal plaatsvinden in 2022.

Thema programmering

De thema programmering (activiteiten en excursies), is een groot onderdeel van de educatieve programmering en is opgenomen in het bestuursverslag in 1.5. In 2021 werd veel arbeid verricht in het opzetten en uitvoeren van programmering in samenwerking met partners in de buurt om het museum inclusiever te maken voor kwetsbare groepen in de samenleving (zie 1.10).

Schoolprogrammering

Net als in 2020, konden scholen ons niet bezoeken in de perioden dat het museum gesloten was en tijdens de mei- en kerstvakantie was het museum vanwege de sluitingen helaas niet toegankelijk voor familieprogrammering. We hebben in de lockdown periodes contact gezocht met de scholen om samen met hen online programmering te bewerkstelligen. Dat is niet gelukt. De organisatie van het online lesgeven en de telkens wijzigende roosters vergden veel van de onderwijsinstellingen. Het bleek dat er – op een enkele uitzondering na van de inzet van stagiaires en leertrajecten – geen ruimte was voor de uitvoering van online lessen, lezingen of rondleidingen voor scholen.

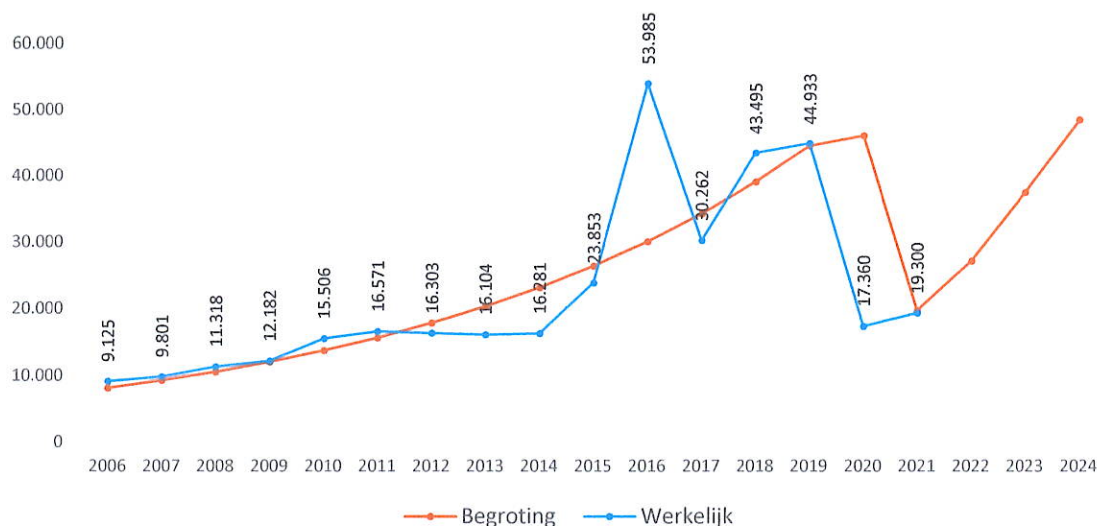
Maar ook hier geldt: ondanks en soms dankzij de corona heeft de afdeling educatie zeker aan een aantal doelstellingen kunnen voldoen. Zo waren er de online workshops en de schoolbezoeken in het najaar van 2021. Tevens werd veel gedaan aan de stroomlijning van het aanbod, het aanhalen en maken van vele nieuwe contacten en het uitbreiden en vernieuwen van het aanbod. In totaal zijn er 15 scholen met 572 leerlingen fysiek op verschillende programma's afgekomen.

1.8 Bezoekers 2021

De laatste 15 jaar is het aantal bezoekers vele jaren met gemiddeld 14% per jaar gestegen van 3000 in 2005 tot 44.933 in 2019. Dit werd doorbroken in 2020 als gevolg van de pandemie. Omdat voorzien was dat er veel minder bezoekers zouden komen, hadden we het begrote aantal al bijgesteld over de jaren 2021 t/m 2023. Pas in het jaar 2024 verwachten we weer op het oude niveau uit te komen.

Het totaal aantal bezoeken in 2021 was begroot op 19.688 en kwam uit op 19.300. De tellingen van het aantal bezoeken wordt samengesteld uit unieke bezoekers (16.304) opgeteld bij het aantal bezoekers dat excursies en activiteiten boekt (2.996). Het museum heeft het in aanmerking genomen dat het museum bijna de helft van het jaar in lockdown was, goed gedaan door tóch het begrote aantal bezoeken over 2021 te halen!

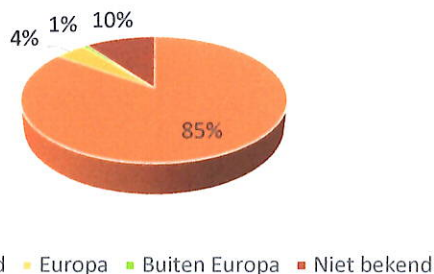
Aantal bezoekers Museum Het Schip 2006 - 2021

Herkomst bezoekers

In het pre coronatijdperk maakten de buitenlandse bezoekers rond de 30% van het totaal aantal bezoekers uit. In het jaar 2020 en 2021 bleek 85% van de bezoekers uit Nederland te komen. Een logische verklaring is dat er veel minder reisbewegingen vanuit het buitenland naar Nederland waren t.g.v. COVID-19.

Herkomst bezoekers 2021

Spreiding activiteiten

De meeste activiteiten vonden plaats in Amsterdam in stadsdeel West waar Museum Het Schip is gevestigd. Een klein deel in Amsterdam Zuid op de locatie Museum De Dageraad. Enkele activiteiten werden elders in Amsterdam en in Nederland uitgevoerd.

Het museum is trots op de buitenlandse satelliettentoonstellingen doorgedaan zijn in Japan en Duitsland. De bezoekersaantallen van deze tentoonstellingen werden niet gemeten en dus niet meegeteld in de bezoekersaantallen.

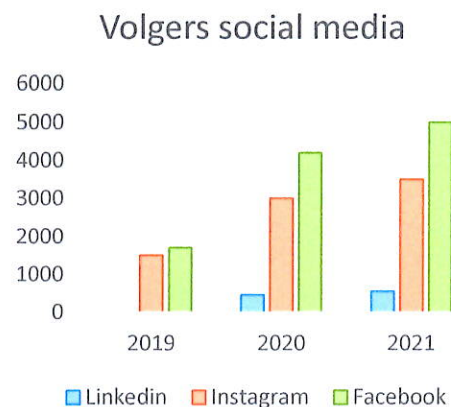
1.9 Marketing en pr

Op het gebied van marketing & pr werden opnieuw stappen gemaakt. Met onze vaste partners zetten we in op het vergroten van de naamsbekendheid en een verbreding van de doelgroepen. De vaste online partners zijn het Amrâth Hotel (Scheepvaarthuis), INTK, I Amsterdam en de Gemeente Amsterdam. Vaste partner bij de tijdelijke tentoonstellingen is de Publicity Company die zorgt voor veel bekendheid in de landelijke, regionale en lokale pers.

Sociale media

Ten tijde van de sluitingen werd meer aandacht besteed aan de digitalisering van marketing & pr. Online contact met het publiek was juist tijdens de lockdowns belangrijk. Deze wijze van communiceren is niet meer weg te denken als middel om de achterban te bereiken en rechtstreeks te kunnen communiceren.

In 2019 begonnen we serieus met het bepalen van de onlinestrategieën op sociale media. We zien een mooie groei in de loop van 2019 naar einde 2021. Het streven is een hechte online community te realiseren. We richten ons nog meer op de dialoog met de bezoekers en blijven daarmee trouw aan één van onze kernkwaliteiten: directe interactie met het publiek.

Naast de sociale media hebben we de maandelijkse nieuwsbrief en de halfjaarlijkse vriendenbrief die door velen gelezen (tussen de 65 en 75%) en hoog gewaardeerd wordt. De vele de free publicity kanalen die ruim door onze doelgroepen worden bezocht en van waaruit we gericht onze excursies en activiteiten communiceren naar de bezoekers. Naar deze kanalen wordt actief gezocht zodat ons aanbod daarop kan worden gecommuniceerd.

Offlinecampagnes

De offlinecampagnes in Amsterdam in abri's in de openbare ruimte, banners op de website van I Amsterdam, advertenties in kranten en tijdschriften, hebben ook in 2021 plaatsgevonden, zij het in mindere mate. Samenwerking met partners (Museumkaart, Vriendenloterij VIP kaart, Amsterdampas) werkt goed. Met andere partners (gericht op de buitenlandse toerist) werkte dit in deze periode uiteraard minder goed.

Het Schip in de pers

Ook in 2021 heeft Museum Het Schip en Museum de Dageraad vele keren de pers gehaald, zowel in de buitenlandse pers (Takasaki, Gazette Zehlendorf, Iconic Houses) als in de landelijke dagbladen (NRC, Volkskrant, Parool, Trouw) en vele tijdschriften en online nieuwsbrieven en publicaties. Ook verschenen er meerdere malen uitzendingen op TV over zowel Het Schip als over Fré Cohen (NOS, Late Night Talk Show Nieuw Amsterdam, Youtube series, Knooppunt TV, Thuismuseum).

Platform Wendingen

Een belangrijk digitaal middel om de Amsterdamse School onder de aandacht te brengen is de website Platform Wendingen (www.amsterdamse-school.nl). Het platform heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot de belangrijkste digitale database over de Amsterdamse School en is daarmee een belangrijk en duurzaam onderdeel van het bedrijfskapitaal. Door geïnteresseerden wordt informatie over de Amsterdamse School aangedragen. De database werd zo groot dat de website steeds trager werkte en functionaliteiten uitvielen. In 2020 werd onderzocht hoe de database omgezet kon worden naar een nieuw systeem met een nieuwe digitale provider en minder vatbaar is voor toekomstige ontwikkelingen op technisch gebied. Het was een omvangrijk project dat – mede door de financiële beperkingen ten gevolge van COVID-19 - over twee jaren werd verspreid. Op 10 mei 2021 werd het project afgerond en is de nieuwe site online gegaan! De nieuwe site wordt nu ook ingezet bij de schoolprogrammering en zal in de toekomst nauwer verbonden worden als instrument bij de PR en marketing van Museum Het Schip en Museum De Dageraad.

1.10 Ontwikkeling van de organisatie

Professionalisering en cultural governance

Zoals al beschreven was De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur er vanaf april 2020. Voor De Adviesraad Museum Amsterdamse School (AMAS) werden in 2021 nieuwe leden geworven door het vertrek van de voorzitter (Ab Vos), de leden Joop de Haan en Liesbeth Draaier (Gemeente Amsterdam en Eigen Haard). Ook werden de vacatures voor Egbert de Vries (Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties) en de leden van de Alliantie en Stadsdeel Zuid vervuld. Zo konden we in 2022 starten met maar liefst 5 nieuwe leden in dit belangrijke adviesorgaan, dat bestaat uit onze belangrijkste stakeholders: de Gemeente Amsterdam (Directie Wonen en Cultuur stadsdelen West en Zuid), de Amsterdamse Federatie voor Woningcorporaties, de woningcorporaties en het museum.

Personeelsformatie

Door de hoofdstukken heen staat beschreven hoe de disciplines collectie, educatie, marketing en PR, planning, financiën en facilitair vorm kregen. Vanaf eind 2017 tot heden is een 'bedrijfsbureau' gerealiseerd waarin voor al deze disciplines mensen in vaste dienst zijn genomen. Zij coördineren groepjes gespecialiseerde vrijwilligers die hen helpen de afdelingen verder op te zetten en uit te breiden en daarmee de noodzakelijke consolidatie voor en in het museum te bewerkstelligen. De ruggengraat van het Museum is daarmee opgebouwd en versterkt. De professionalisering wordt voortgezet in het verstevigen van deze disciplines met goede ondersteuning, begeleiding en scholing.

De afdeling planning en marketing & PR zijn in de laatste twee jaren flink getraind in snel en flexibel handelen. Zij waren telkens in staat om in snel tempo alle met bezoekers besproken activiteiten on- of offline te zetten, goed contact te houden met de achterban en snel te handelen na persconferenties de zaak snel adequaat te kunnen afhandelen of weer op de rit te zetten. Ook waren zij ten volle bereid dit te doen in afwijkende werktijden, 's avonds na persconferentie of in de weekenden.

In de maanden dat het museum gesloten was, werd het mogelijk om interne processen te stroomlijnen. Zo is via de website een totaalprogramma voor alle schoolgroepen zichtbaar en worden activiteiten ruimer van tevoren ingepland en in de markt gezet. Tevens zijn er grote stappen gezet op het gebied van kwaliteit van de interne afdelingen collectie, educatie, planning, financiën en facilitair. De intervisie voor gidsen en publieksmedewerkers, een programma dat werd opgezet in 2019 om een kwaliteitsslag te maken, is vanaf najaar 2021 weer opgestart.

Behalve de meer dan 50 vrijwilligers die al aan het museum verbonden waren voor allerlei taken, is in 2021 een toename van het aantal gespecialiseerde vrijwilligers te zien bij collectie, archivering, opzetten van het kenniscentrum, marketing & pr en facilitair. Zo konden we toch een groot deel van ons hoge ambitieniveau in stand houden.

Bezoekerscentrum De Dageraad kan zich inmiddels verheugen in een verdubbeling van het aantal vrijwillige publieksmedewerkers t.o.v. begin 2019 (van 8 in 2019 naar 20 in 2021). Door de vele lockdowns en de turbulentie daaromheen zijn we nog niet overgegaan naar een ruimere openstelling. Wel naar meer betrokkenheid van de vrijwilligers bij de programmering en educatieve activiteiten.

Door een goede samenwerking met andere instellingen en experts, waaronder het Amsterdam Museum, Van Eesteren Museum, Museum Register, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en vele anderen, werd over en weer vrijwillige assistentie en ondersteuning verleend bij specialistische taken waaronder advisering bij bepaalde onderdelen van de bedrijfsvoering.

Code Fair Practice

Museum Het Schip streeft naar transparantie in beleid en bedrijfsvoering. Dat is een voortdurend proces waarbij o.a. de code fair practice een zeer gewaardeerd hulpmiddel is. Wij achten het noodzakelijk om in alle openheid goede samenwerkingen te bewerkstelligen en te handhaven tussen de medewerkers van het museum zelf en de partners, fondsen en instellingen waar het museum mee samenwerkt. Vertrouwen in elkaar is een essentiële voorwaarde om inspanning, talent en arbeid niet

direct altijd te hoeven relateren aan meetbare resultaten, maar te durven investeren in kernwaarden als toewijding, kwaliteit van werken en te vertrouwen op de intentie van relaties die het museum een warm hart toedragen. Op de langere termijn blijken samenwerkingspartners met vertrouwen immers duurzamer. Het museum heeft dat opnieuw sterk ervaren het afgelopen jaar door de morele en financiële steun van partners, fondsen en vele particulieren en door de trouw en loyaliteit van medewerkers en vrijwilligers wiens inspanningen nimmer aflatend zijn.

Museum Het Schip blijft inzetten op duurzame relaties met personeel, leveranciers, samenwerkingspartners in de maatschappelijke en educatieve sector. Het beleid van het museum is gericht op het investeren in de kwaliteit van de relatie(s). Het museum streeft naar intensief en persoonlijk contact met elkaar. Dit komt o.a. tot uiting richting publiek, waarbij wordt ingezet op een rondleiding voor iedere bezoeker door een levende gids waarmee bezoekers persoonlijk contact hebben.

Er wordt bij het personeel en de vrijwilligers flink ingezet op individuele ondersteuning en begeleiding en team-trainingen. Zo streeft het museum naar een zo goed mogelijke overdracht van informatie, biedt het museum kansen aan medewerkers en vrijwilligers om te kunnen investeren in hun eigen toekomst. Het museum biedt re-integranten en jonge medewerkers kansen om (op)nieuw deel te nemen aan de arbeidsmarkt nadat zij bij het museum zijn opgeleid en ervaring hebben kunnen opdoen.

Niet alleen de medewerkers van het museum en de vele vrijwilligers waarderen dit zeer hoog, maar ook het publiek en de samenwerkingspartners geven een hoog cijfer voor dit persoonlijke contact.

Culturele diversiteit en inclusie

Museum het Schip heeft inclusiviteit hoog in het vaandel staan. Sociale gelijkheid zit immers van oudsher verweven in het DNA van het museum. In het beleid voor de periode 2021-2024 zijn de voorwaarden opgenomen om inclusiviteit ook werkelijk te waarborgen in programmering, publiek, personeel en partners en om inclusiviteit bewust uit te dragen. Dat we nog niet zo ver zijn als we zouden willen, werd mede veroorzaakt door de gevolgen van de corona waardoor we beperkt werden in menskracht en (financiële) middelen en in het scholen van medewerkers intern vanwege het grote aantal sluitingen door de lockdowns.

Echter de wil is sterk en koppig, de ambitie en veerkracht groot en de ondersteuning hartverwarmend. Daarom hebben we onze plannen onder meer over het voetlicht gebracht bij de Oogvereniging die elk jaar de RAAK Stimuleringsprijs uitlooft aan het museum met het beste plan voor de doelgroep blinden en slechtzienden. We zijn er zeer trots op de hoofdprijs van € 30.000 te hebben gewonnen die – naast de beoordeling van de jury - afhankelijk was van het meeste aantal publieksstemmen. Zo kan weer een deel van de programmering worden gekoppeld aan bezoekers die we tot nu toe nog niet in het museum ontvingen.

Naast de Oogvereniging en bijbehorend netwerk, gingen we – zelfs tijdens de lockdowns - aan de slag met maatschappelijke- en welzijnszorgpartners in de buurt: West Verbindt, Buurthulp West, DOCK, Stichting Mantelzorg en Dementie West. Met deze samenwerkingspartners verbonden we ons met eenzamen in de samenleving, mensen met dementie, buurtbewoners, kinderen uit de buurt en presenteerden we (pilot) programma's over sociaal wonen, jouw buurt, kunst en architectuur en organiseerden we samen met hen tentoonstellingen van het werk dat zij in reeksen ambachtelijke workshops hadden gemaakt. De exposities werden zodanig geïnstalleerd dat ze in vitrines en ramen vanaf de straatkant van het museum konden worden bezocht en gezien. Zo werd er niemand uitgesloten tijdens de openingstijden waarin het museum verplicht was QR codes te scannen en bleven de expo's zichtbaar tijdens de lockdown perioden.

Intern worden het personeel en de vrijwilligers meegenomen in de ontwikkelingen door middel van informatiemiddagen en trainingen. Hierdoor werd een flinke slag gemaakt met de gidsen die zich nu meer dan vroeger bewust zijn van het belang van culturele diversiteit en inclusie in het eigen DNA van

de organisatie en dat ook actief uitdragen. Personeelsleden en vrijwilligers met fysieke beperkingen helpen ons ook om onze doelstellingen te bereiken. Deze medewerkers zijn buitengewoon gemotiveerd en presteren uitstekend. We streven ernaar onze doelstellingen te bereiken en zijn dan ook voortdurend op zoek naar fondsen op het breukvlak van maatschappelijke zorg en cultuur die ons kunnen helpen onze doelstellingen te bereiken.

We verheugen ons zeer op de tentoonstelling Indonesië en de Amsterdamse School die in het najaar 2022 open zal gaan. De samenwerking met Indische en Indonesische partners zal bijdragen aan de diversiteit en zal door de intensieve samenwerking met hen weer leiden tot een inclusiever museum.

1.11 Samenwerkingen

Behalve de samenwerkingspartners in de buurt, werd er veel “gezoomd en geteamd” met binnen- en buitenlandse partners waarmee projecten werden uitgevoerd in 2021. Daaronder vallen onder meer twee partners in Berlijn: Zehlendorf en de Hufeisensiedlung, de partner in Japan Gunma Prefectural Museum in Takasaki en Het Międzynarodowe Centrum Kultury (International Cultural Centre) in Kraków Polen, die interesse heeft in de reizende tentoonstelling. Twee reizende tentoonstellingen in Takasaki en in Berlijn werden gerealiseerd. De expositie voor Polen werd uitgesteld naar 2022.

Bezoekerscentrum De Dageraad, Ambachtenvereniging De Pijp en Salon Craft werkten samen in de versterking van de netwerken in de Pijp en in het driejarige project Salon Craft. Met Ambachtenvereniging de Pijp staat de jarenlange samenwerking ook borg voor de gezamenlijke lezingen en rondleidingen door de buurt. Een van de samenwerkingspartners in Amsterdam Zuid is de Obrecht Synagoge die in 2021 geheel werd verbouwd en gerestaureerd. In 2022 staan de rondleidingen in en buiten de sjoel weer op het programma. Dat de samenwerkingen worden gezien en gewaardeerd in Amsterdam Zuid bleek in februari 2022 uit de toekenning van de D66 Valentijnsprijs.

In Amsterdam West werken we samen met de Jeruzalemkerk. De voorgenomen samenwerking met buurtbewoners en maatschappelijke organisaties kwam goed op gang. De contacten zijn gelegd en we verheugen ons op de samenwerkingen in 2022 en verder.

1.12 Financiën

Museum het Schip heeft in 2021, ondanks alle problemen vanwege de Covid-19 pandemie, een positief resultaat behaald van € 3.488. Evenals in 2020 is het museum in 2021 langdurig gesloten geweest. En evenals in 2020 heeft Museum het Schip ook weer gebruik gemaakt van diverse steunmaatregelen van de overheid. De resultaten vertonen ook in 2021 een bijzonder beeld. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting en het jaar 2020 worden hieronder beschreven.

Opbrengsten

De opbrengsten werden in 2021 in substantieel mindere mate opgebracht door de publieksinkomsten maar dat werd grotendeels gecompenseerd door extra inkomsten middels overheidssteun via de NOW, TVL, en subsidie verkregen uit het Mondriaanfonds voor medewerkers collectie. Verder verkregen we van Stadsdeel West enkele subsidies die zich richtten op de activiteitenprogrammering. Van het Kickstart Cultuurfonds verkregen we ter dekking van de coronakosten voor de tweede maal extra steun. Projectsubsidies verhuisden mee omdat projecten uitgesteld en opgeschoven werden ten gevolge van de corona en de opbrengsten toegerekend worden aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verder werd via vele particuliere giften en donaties het museum ondersteund. Het totaal van de opbrengsten kwam daarmee uit op € 1.012.951, een stijging ten opzichte van de opbrengsten in 2020 van € 997.310.

Lasten

De Beheerlasten zijn € 4.600 lager dan de begrote beheerlasten. De beheerlasten zitten op een relatief laag basisniveau, waardoor de mogelijkheden om hierop te bezuinigen beperkt zijn.

Zowel de activiteitenlasten personeel (€ 98.252) als de activiteitenlasten materieel (€ 22.431) zijn lager dan begroot. Vanwege de corona maatregelen hebben er minder activiteiten plaatsgevonden, waardoor er minder personeel is ingezet en er minder materiële kosten zijn gemaakt.

Gerealiseerde % eigen inkomsten

Het gerealiseerde percentage eigen inkomsten lag in Museum Het Schip altijd hoog. Daar waren we trots op. Door de verschuiving van de opbrengsten vanuit de bezoekers naar de grotere overheidssteun liggen de verhoudingen in 2020 en 2021 wel anders. We zijn dankbaar voor de overheidssteun en de ruime steun van de publieke fondsen die ons in de gelegenheid hebben gesteld het jaar door te komen. Het percentage eigen inkomsten in 2021 is 50% tegenover een percentage eigen inkomsten in 2020 van 47%.

Meerjarenonderhoudsplan

Museum Het Schip is huurder van de gebouwen. De verantwoordelijkheid voor het onderhoud van het casco ligt bij de eigenaren. Voor Het Schip is dat woningcorporatie Eigen Haard en voor de Dageraad woningcorporatie De Alliantie. Het museum is zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van de installaties. Alleen bij de Dageraad valt het onderhoud van de centrale verwarming onder de aan de Alliantie betaalde servicekosten.

Voor het museum is een Meerjarenonderhoudsbegroting opgesteld in 2016. Jaarlijks wordt het bedrag dat bepaald is op basis van de verwachten kosten over een reeks van jaren verminderd met het uitgevoerde onderhoud in dat jaar, gedoteerd aan de voorziening. Vanaf het begin van de ingebruikname van het museum in het schoolpand, spelen er diverse problemen met de geavanceerde klimaatbeheersingsinstallatie. In 2020 heeft het museum een adviseur in de arm genomen om de problemen inzichtelijk te maken en te werken naar een oplossing. Met het AFK werd afgesproken dat, zodra de oplossing in zicht is, een nieuwe versie van het MJOP wordt gepresenteerd. Deze versie wordt naar verwachting najaar 2022 gerealiseerd, waarna – indien nodig – de begrotingen van het beleidsplan 2021-2024 zullen worden aangepast.

Resultaat 2021

Het financiële resultaat komt uit op € 3.488.

Het museum is blij met dit bescheiden positieve resultaat. Daarnaast is de jaarlijkse opbouw van het onderhoudsfonds doorgelopen. Ondanks de crisis, de oorspronkelijke onzekerheden in 2021 omtrent de lockdowns, maar dankzij alle extra inspanningen en ondersteuning is de continuïteit van het museum niet in gevaar gekomen.

1.13 Belangrijke gebeurtenissen

De gevolgen van Covid-19

Twee jaar na de uitbraak van COVID-19 is de pandemie op zijn retour, maar nog niet uitgewoed en wereldwijd nog levensgroot aanwezig. Covid-19 bleef ook in 2021 zowel financieel als emotioneel een zware wissel trekken. Het museum is in 2021 een half jaar gesloten geweest voor publiek. De impact is tot op vandaag de dag groot en nog niet voorbij. Tijdens openingstijden kwam er minder publiek en groepsboekingen en buitenlandse bezoekers bleven deels weg. Weliswaar werden kosten voor excursies, lezingen en workshops niet gemaakt tijdens de sluiting, echter exploitatielasten als huisvestingskosten en personeelskosten liepen gewoon door en in de tijden van opening waren er hogere kosten vanwege extra benodigde menskracht om bezoekers goed te kunnen begeleiden.

Naast de jaarlijkse bijdragen van het AFK, de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties en van de vrienden, donateurs en sponsors, heeft het museum ook in 2021 gebruik kunnen maken van de

vele kabinets- en gemeentelijke maatregelen voor werkgevers, werknemers en instellingen die in 2021. Overheden leverden substantiële bijdragen die het museum ten goede kwamen. Daarnaast bleef de financiële en morele hulp van vele particulieren en stakeholders ons steunen en heeft het museum de webwinkel en de online activiteiten ontwikkeld die enige opbrengsten binnen brachten. Dit alles heeft ertoe geleid dat we de financiële nood ten gevolge van de coronaproblematiek het hoofd hebben kunnen bieden. Het eigen vermogen is hierdoor weer iets toegenomen.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Nu de oorlog tussen Rusland en Oekraïne is uitgebroken en de consequenties niet kunnen worden voorspeld, leeft de wereld in onzekerheid. In de loop van dit jaar zullen we ervaren welke consequenties deze oorlog zal hebben voor Europa, Nederland en voor de situatie van het museum.

Intern is de opvolging van de directeur bestuurders in gang gezet. Dit proces zal over meerdere jaren worden uitgespreid om de eventuele risico's bij overdracht zo gering mogelijk te houden.

Continuïteit

Steeds meer zijn de gevolgen van de crisissituatie rondom de wereldwijde pandemie betrouwbaar in te schatten. De gevolgen van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne zullen ongetwijfeld door de toenemende inflatie hun weerslag hebben op het museum. De opvolging van de directie is voor een museum van deze omvang ook een spannende gebeurtenis. Al deze gebeurtenissen zullen hun invloed hebben op het museum.

Toch is - op basis van de huidige omstandigheden bij het opmaken van de jaarrekening - onze constatering dat het museum de crises goed is doorgekomen. Daarnaast is Museum Het Schip als beneficiair erfgenaam vernoemd in een testament voor een substantieel bedrag.

Op grond van de geldende wet- en regelgeving is de jaarrekening derhalve opgesteld vanuit een positieve continuïteitsveronderstelling.

1.14 Blik op de toekomst

Wij zien de toekomst ondanks alles met vertrouwen tegemoet. Er is veel opgebouwd in de afgelopen jaren, niet in de laatste plaats het vertrouwen dat de plaats die het museum inneemt in het culturele landschap tot een onmiskenbaar element is gegroeid en een belangrijke meerwaarde heeft voor de stad Amsterdam. Het museum heeft grotendeels dankzij dát vertrouwen en de hulp die daarmee gepaard ging weer een storm doorstaan. We houden ons vol vertrouwen vast aan het beleidsplan 2021-2024.

1.15 Kerngegevens

Stichting Amsterdamse School Museum Het Schip

Handelsnaam: Amsterdamse School Museum Het Schip en Amsterdamse School Museum De Dageraad. Beide musea zijn geregistreerd en lid van de Nederlandse Museumvereniging en Amsterdam Partners.

Kamer van Koophandel 41217024

ANBI-status RSIN / fiscaal nummer 8059.32.896.

Museum Het Schip IBAN: NL 81 INGB 0004 2491 02

Giften en donaties: Museum Het Schip IBAN: NL 17 INGB 0005 0833 87

Bestuur vanaf 1-4-2020:

Alice Roegholt algemeen directeur (ingeleend voor 1 fte)

Josee Roël zakelijk directeur vanaf 01-04-2018 (in dienst in 2021 voor 0,55fte)

Het inleenbedrag voor Alice Roegholt was in 2021 € 11.182 op jaarbasis.

De werkgeverslasten van Josee Roël bedroegen in 2021 € 42.010.

Raad van Toezicht vanaf 01-04-2020

- Gerard Anderiesen; voorzitter vanaf 1-4-2020;
gepensioneerd
Nevenfuncties: bestuurslidmaatschap VVE Corelli
- Ab Vos; lid RvT vanaf 1-4-2020;
gepensioneerd
Geen nevenfuncties
- Vera Carasso; lid RvT vanaf 1-4-2020 t/m 31-12-2021
Nevenfuncties: Mondriaan Fonds, Adviseur; Januari 2017 – April 2020;
Stichting Werkspoor museum, voorzitter bestuur, september 2017 – heden;
Vereniging Woonschepen Eigenaren Houthavens, voorzitter bestuur, juli 2018 – november 2020;
Stichting fellowships, secretaris bestuur, mei 2017 – april 2020
Stichting Federico Carasso, secretaris bestuur, december 2019 – heden
- Iljan van Hardevelt; lid RvT vanaf 1-4-2020;
Partner Twynstra Gudde;
Nevenfuncties:
Bestuurslid Vereniging Bedrijfscollectie Nederland
Voorzitter Kunstcommissie Twynstra Gudde
- Michael Daane Bolier; lid vanaf 1-4-2020;
Architect
geen nevenfuncties

Evaluatie

Op 27 oktober 2021 heeft de Raad van Toezicht haar functioneren sinds haar aantreden in april 2020 geëvalueerd. Door de pandemie is er weinig fysiek vergaderd en hebben de meeste vergaderingen via zoom plaats gevonden. Dit maakte het werken niet eenvoudig voor de nieuwe raad. Bovendien was het alle hens aan dek doordat de aanvraag voor de subsidie bij het Amsterdamse Fonds voor de Kunst slechts voor een deel werd gehonoreerd.

De raad constateerde dat er een spanning is tussen het streven naar een verdere professionalisering en het behoud van de unieke kenmerken van het museum. De raad onderkent de noodzaak om aan dit onderwerp veel aandacht te besteden, zeker gezien het naderende afscheid van de huidige directeuren.

De Raad is van mening dat de directie, ondanks de uiterst moeilijke omstandigheden, veel voor elkaar heeft gekregen en ziet de continuïteit van het museum de komende jaren niet in gevaar komen.

Rooster van aftreden RvT:

Ab Vos 2022; niet herbenoembaar

Gerard Anderiesen 2024; niet herbenoembaar

Vera Carasso 2022; heeft vanaf 1-1-2022 een functie als Directeur van de Museumvereniging en is derhalve vanaf dat moment afgetreden als lid van de RvT

Iljan van Hardevelt 2024; herbenoembaar

Michael Daane Bollier 2024; herbenoembaar

Adviescommissie Museum Amsterdamse School

De Adviesraad Museum Amsterdamse School, kortweg AMAS, komt voort uit de Initiatiefgroep Museum Amsterdamse School (IMAS). Deze stakeholders hebben bijgedragen aan een volwaardig gebouw in het gebouwencomplex Het Schip in de Spaarndammerbuurt waar vanaf 2016 het museum in is gevestigd. De IMAS is na 2016 doorgegaan als AMAS.

De taken van de leden van de AMAS zijn:

- bijdragen aan een goede relatie tussen de organisaties die zij vertegenwoordigen en het Museum

- adviseren van de Raad van Bestuur over organisaties die (nog) niet rechtstreeks betrokken zijn bij het Museum
- adviseren van de Raad van Bestuur over de programmering van de activiteiten van het Museum
- adviseren van de Raad van Bestuur over het Beleidsplan
- adviseren van de Raad van Bestuur over organisatorische en financiële punten
- ad hoc deelname aan de voorbereiding van activiteiten van het Museum, bv voorbereiding van een symposium, aanmelding van Het Schip als werelderfgoed bij de UNESCO, bijdrage aan International Social Housing Festival

In de AMAS zijn vertegenwoordigd: de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties, woningcorporaties, twee stadsdelen, de stedelijke diensten en vanuit het Museum de beide directieleden en de inhoudelijk adviseur. De AMAS is in de eerste plaats het platform waarop het Museum en de stakeholders kennis en informatie uitwisselen over kunst, architectuur en volkshuisvesting, waarmee zij elkaars activiteiten kunnen versterken.

Daarnaast zijn de taken van de externe leden van de AMAS de volgende:

- bijdragen aan een goede relatie tussen het netwerk dat zij vertegenwoordigen en het Museum
- adviseren van de Raad van Bestuur over organisaties die (nog) niet rechtstreeks betrokken zijn bij het Museum
- adviseren van de Raad van Bestuur over de programmering van de activiteiten
- adviseren van de Raad van Bestuur over het Beleidsplan, de begroting en het jaarverslag
- adviseren van de Raad van Bestuur over organisatorische en financiële punten
- ad hoc deelname aan de voorbereiding van activiteiten van het Museum op basis van eigen deskundigheid en inbreng. Bv voorbereiding van een symposium, aanmelding van Het Schip als werelderfgoed bij de UNESCO, bijdrage aan het International Social Housing Festival.

Samenstelling AMAS 2021

Ab Vos, Niko Koers, Joop de Haan, Ton Heijdra, Alice Roegholt, Josee Roël, Egbert de Vries, Pim de Ruijter, Paul Nieuwenhuizen, Liesbeth den Draaijer, Dahlia Soleman.

Medewerkers 2021

João Vitalis	coördinator educatie tot en met 30-09-2021
Michael Katzberg	collectie
Rob Reijers	financieel medewerker
Margriet Roelandse	bedrijfsbureau t/m 30-09-2021 doorgestroomd als coördinator educatie vanaf 01-10-2021
Reent Röttgers	marketing tot en met 31-12-2021
Bram Koning	facilitair
Ria van Hameren	planning evenementen en activiteiten, rooster
Mathilde van den Bosch	planning evenementen en activiteiten, rooster, gids
Floris Weekhout	planning evenementen en activiteiten, rooster, gids t/m juni 2021; doorgestroomd naar junior projectleider De Tuinstadgedachte vanaf 15-07-2021

In 2021 waren er tien personen in dienst; in totaal 7,5 fte, t.o.v. 6,94 in 2020.

Gidsen en vrijwilligers

Voor het museum hebben in 2020 ruim 50 publieksmedewerkers en ongeveer 25 gidsen gewerkt. Daarnaast werken er gespecialiseerde vrijwilligers op het gebied van educatie (3), archivering (2), collectie (3), marketing & pr (2).

Redactie Platform Wendingen

Marcel Westhof, eindredacteur

Museum Het Schip
Oostzaanstraat 45
1013 WG Amsterdam
www.hetschip.nl
info@hetschip.nl
020-6868 595

Openingstijden
Dinsdag t/m zondag
Van 11.00 -17.00 uur
Of op afspraak

Amsterdam, 18 mei 2022

Het Bestuur

Museum De Dageraad
Burgemeester Tellegenstraat 128
1073 KG Amsterdam
www.dedageraad.nl
info@hetschip.nl
020-6868 595

Openingstijden
Donderdag t/m zondag
Van 13.00 -17.00 uur
Of op afspraak

Alice Roegholt

Platform Wendingen
Oostzaanstraat 45
1013 WG Amsterdam
www.amsterdamse-school.nl
redactie@wendingen.nl

Josee Roël